

NYHETSBRÉV 3:2002

(Publicerat 2002-09-08)

I. Sommarvärmen, tillväxten och det ekologiska fotavtrycket

När jag klev av planet i Gällivare för ett par veckor sedan slog värmen emot mig på ett sätt som förde tankarna till en kurs jag höll på Kanarieöarna för ca 15 år sedan. Efter att under inflygningen ha tittat ut över det karga myrlandskapet och tänkt på myggor, renar och hjortron så måste jag tillstå att jag kände mig överraskad över att det steg upp en så stark värme från asfalten på landningsbanan att den fick mig att minnas en turistö utanför Nordafrika.

Nåja. Det anses ju inte bevisat att vi är mitt uppe i en klimatförändring. Men man kan ju undra.

Att klaga på värme är inte passande i vårt soldyrkande land. Men jag har i mina mera svettiga stunder ändå känt en viss glädje över att jag inte likt hunden är begränsad till att enbart svettas genom tungan.

Klimatfrågan berördes förstås på det nyss avslutade mötet om hållbar utveckling i Johannesburg. Och av mediarapporteringen att döma så fattades det inga radikala beslut rörande omläggning av ohållbara resurshanterings- och konsumtionsmönster.

Vi fortsätter uppenbarligen att med den ekonomiska och politiska eliten som banerförare gå på gång mumla besvärjelsen: ”Vi är på rätt väg. Vi måste vara på rätt väg. Andra möjligheter är otänkbara och djupt motbjudande. Så visst är vi på rätt väg.”

När jag är på mitt ironiska humör beskriver jag denna ”rätta väg” på följande sätt: Får vi bara fart på tillväxten så kommer vi säkert att bli tillräckligt rika för att få råd att lösa de problem som vi skapar när vi försöker bli tillräckligt rika för att få råd att lösa de problem som vi skapar när vi försöker bli tillräckligt rika för att få råd att lösa de problem som vi skapar när vi försöker bli tillräckligt rika ...

Hur vi skall ta oss ur denna hetsspiral är inte lätt att säga. Som jag ser det famlar vi omkring i en dimma av längtan efter något i grunden ouppnåeligt. Sporrade av maktelitens propaganda tror vi att om vi bara kör vidare så blir det bra. Så småningom rent av för alla.

Men nog är det ett smärre memento att om alla människor på jorden skulle ha normalsvenskens levnadsstandard som lär det fattas 3-4 planeter. (Du kan själv testa ditt s.k. ekologiska fotavtryck på www.earthday.net/footprint/index.asp)

Men det problemet kanske också går att lösa bara vi blir tillräckligt rika ...

II. Medkänsla och medmänsklighet i företagen – en utopi?

18 september kl. 19.00 håller jag ett föredrag på *Hillesgårds Konferens och Kursgård, Fastarp, Klippan* (0435-215 30 säkrast kl. 10-15) –

www.hillesgard.com – med titeln *Medkänsla och medmänsklighet i företagen – en utopi?* Ursprungligen var det tänkt att föredraget skulle hållas av Hans Hassle (se vidare under rubrik III). Men då han fick förhinder fick jag en förfrågan om jag skulle kunna tänka mig att tala kring denna titel. Och jag svarade ja.

Titeln kan väl verka lite förbryllande. Medkänsla och medmänsklighet är i realiteten olika aspekter av begreppet kärlek. Och det är väl inte det ord som man först tänker på när företag och företagande sätts i blickpunkten. Utan då handlar det ju om att slå mynt av idéer. Att helt enkelt tjäna pengar. Och därmed jämt.

Men faktum kvarstår att ett företag existerar i ett socialt och samhälleligt sammanhang. Det sätt varpå företaget sköts påverkar och formar inte bara de anställdas, ägarnas och kundernas liv, utan det bidrar i hög grad till hur hela samhället fungerar och utvecklas. Därför är det inte försvarbart att bara tänka på företagande ur penningssynpunkt.

Den nobelprisade ekonomen Milton Friedman må påstå att företagens enda sociala ansvar är att gå med vinst. Men varför skall vi i tider av stigande utbrändhet, miljöförstöring och graverande ekonomiska orättvisor blunda för frågan om vilka konsekvenser vinstskapandet får på människor, miljö och samhälle?

Nej frågan om företagens sociala och samhällliga ansvar har kommit upp på dagordningen för att stanna. Och det är dessa sociala ansvarsfrågor som fångas upp med begreppet corporate citizenship.

Mitt föredrag kommer alltså att handla just om corporate citizenship. Och begreppen medkänsla och medmänsklighet kommer att finnas med i bilden på så sätt att jag utgår från den enkla tanken att vi människor fungerar så att det vi omfattar med medkänsla, det sköter vi också väl.

Därför är medkänslan och medmänskligheten inte en utopi utan en nödvändighet.

III. Corporate citizenship i praktiken

Insikten om att corporate citizenship tänkandet är på väg att bli av central strategisk betydelse för alla företag sprids för närvarande relativt snabbt. Men problemet är att kunna gå från ord till handling på ett effektivt sätt.

En metod för detta håller för närvarande på att introduceras på marknaden. Företaget *Corporate citizenship*® AB (Hans Hassle är grundare och partner) har utvecklat ett praktiskt inriktat managementverktyg för corporate citizenship – *Corporate citizenship*® index. Information finns på www.corporatecitizenship.se

IV. En intervju i Blaskan

Blev under augusti intervjuad av Micheles Kindh som ingår i en grupp som startat en nättidning med namnet Blaskan. Intervjun kan läsas på www.blaskan.nu/Blaskan/Nummer1/Intervjuer/karl-erik_edris.html

V. Bill eller Bull – något slags valanalys

Efter att jag i mina tre senaste nyhetsbrev har levererat rätt massiva politiska analyser av centrala internationella politiska händelser har jag kanske väckt en förväntan att i dessa valtider komma med en motsvarande analys av det svenska politiska landskapet.

Men någon sådan analys kommer jag inte att skriva. Och det har till viss del sin orsak i att jag under sommaren gjort ett allvarligt försök att komma igång med en ny bok.

Jag skrev en hel del. Men efter ett tag kunde jag inte värja mig för känslan att jag var ute i ogjort väder. Och då fanns det inget annat att göra än att sluta.

Först kändes det lite vemodigt. Ända sedan *I elfte timmen* blev ett slag i luften, åtminstone relativt sett, har tanken på en ny bok om politik, eller rättare sagt om politiska visioner legat och grott.

Men varje gång jag famlat efter pennan har jag känt att tiden inte är den rätta. Men den här sommaren var den känslan inte lika stark. Så därför började jag.

Men jag gjorde en missbedömning. För när jag hade brottats intensivt med tankar kring behovet av en ny och framåtsyftande vision för hur den goda framtiden skall kunna skapas så överväldigades jag till sist av känslan att intresset för nya visioner ännu är för lågt.

Min pejling av stämningläget är att visst finns det ilska, missnöje och tvivel inför den utvecklingsväg som vi följer med sådan manisk envetenhet. Men fördenskull är inte intresset särskilt stort för visionärt nytänkande. Nej det vi vill ha är lite uppiggande kritik, och kan den kombineras med utpekande av syndabockar så känns det ännu bättre – så därför pekar vi gladeligen finger mot det vi anser vara inkompetenta och maktkåta politiker eller varför inte parodiskt giriga direktörer eller ”svartskallar” eller ...

Men orsaken till denna kritiklusta är knappast vare sig en längtan efter eller en lust att bidra till en genomgripande visionär nydaning utan snarare en besvikelse över att den rådande ekonomisk-politiska utvecklingsvisionen inte fungerar bättre än den gör.

Och därför har vi också en valrörelse som den nuvarande. ”Stylade” politiker gör sitt yttersta för att förmedla en känsla av dramatik. Den egna klokheden och framsyntheten ställs i bjärt kontrast till de politiska motståndarnas tvivelaktiga analys av problemen och deras uppenbart otillräckliga lösningar. Men om man skrapar lite på den retoriska ytan så är det svårt att freda sig för intrycket att vi erbjuder välja mellan olika varianter av ”låt oss fortsätta som vanligt”.

Och detta val mellan Bill eller Bull blir ju inte lättare av att medias behandling av valrörelsen bidrar till skapa intrycket att det som pågår är en kombination av

ett idrottsevenemang och ett slags av intriger och maktmanipulationer
genomsyrad verklighetssåpa.

Samtidigt är det svårt att förneka att det bakom den mediala dramaturgin ändå
går att se att de olika partierna har inslag i sina program som både är uttryck för
viktiga principer och vittnar om åtminstone relativ framsynthet.

Men valet gäller en helhet. Ett och endast ett parti skall väljas. Och hur skall
detta val gå till om partiernas program är en blandning av tvivelaktiga och
ogenomtänkta ståndpunkter på några politikområden, tämligen glanslösa men
allmänt omhuldade politiska korrektheter på andra områden och slutligen rätt
framsynta eller åtminstone oppmuntransvärda ståndpunkter på övriga områden.

Ja säg det.

Man kan ju rösta som man brukar, eller säga att det blir ändå ingen skillnad.
Eller i stort sett strunta i olika åsikts- och värderingsanalyser och istället rösta på
det parti vars partiledare verkar mest pålitlig, eller rent av ser trevligast ut.

Själv känner jag ibland en längtan efter ett valsysteem som liknar
Melodifestivalen. Man skulle i så fall dela upp politiken i ett antal
politikområden och så skulle vi väljare få sätta poäng på de olika partiernas
ståndpunkter inom varje politikområde. Då skulle man ju som väljare få
förmedla en mera nyanserad ståndpunkt. Och så skulle man slippa att stödja eller
uppmuntra de partiståndpunkter som man inte gillar.

Men nu är det ju som det är. Partisystemet håller oss i ett järngrepp. Bill eller
Bull? Eller kanske en blankröst till stöd för demokratin som princip, men som
protest mot ett stelnat partisystem?

Suck.

Det får nog bli Bill eller Bull ändå.